

## پرسش‌های چهارگزینه‌ای



### تجربی - ۹۹

شور مجنون گردبادی از بیابان من است  
صبح محشر خنده چاک گریبان من است  
کشتی افلاک بی‌لنگر ز طوفان من است  
خرمن ماهم پریشانی نگهبان من است

۱ مفهوم کدام بیت با بقیه، متفاوت است؟  
(۱) جوش فرهاد است از کهسار من سرچشمه‌ای  
(۲) می‌کند در سینه گرمم قیامت، شور عشق  
(۳) شور عشق من فلک‌ها را به چرخ آورده است  
(۴) می‌فشانم نور خود بر تیره روزان بی‌دریغ

۲ عبارت: «این صلت، فخر است، پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست.» با کدام بیت،

### تجربی - ۹۹

کدام حيله کني تا فروخت بتواني  
شب شراب نيرزد به بامداد خمار  
شاهبازان به گه صيد نگیرند مگس  
بنده میان بندگان فخر کند به چاکری

قرابت مفهومی دارد؟  
(۱) گرفتمت که هزاران متاع از اینسان هست  
(۲) به راحت نفسی رنج پایدار مجوی  
(۳) نکنم رغبت دنیا که متاعی است قلیل  
(۴) غایت کام و دولت است آن که به خدمت رسید

### تجربی - ۹۹

آه اگر عاطفت شاه نگیرد دستم  
(طلب دادخواهی)  
سخن به خاک میفکن چرا که من مستم  
(مستی و راستی)  
من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلک  
(بلند نظری)  
به ناله د ف و نی در خروش و ولوله بود  
(آوازه محبت)

۳ مفهوم کدام بیت در مقابل آن «غلط» آمده است؟

(۱) صنمی لشکریم غارت دل کرد و برفت  
(۲) اگر ز مردم هشیاری ای نصیحت گو  
(۳) چرخ برهم زنم از غیر مرادم گردد  
(۴) حدیث عشق که از حرف و صوت مستغنی است

### تجربی - ۹۹

گرفت هر که زر خویش را عیار امروز  
گل مصحف صد برگ به سوگند گشوده است  
این گران جانان که سیم وزر به روی هم نهند  
بر این سه کار بری روز حشر گوی عمل

۴ کدام بیت با عبارات زیر، قرابت مفهومی دارد؟

«اندر همه کاری داد از خویشتن بده که هر که داد از خویشتن بدهد از داور مستغنی باشد.»  
(۱) دلیر در سر بازار حشر خرج کند  
(۲) شور سحر حشر اگر باورتان نیست  
(۳) زود باشد حشرشان در خاک باقارون شود  
(۴) حلال و خوش خور و طاعت کن و دروغ مگوی

۵ مفهوم بیت زیر با کدام بیت، یکسان است؟

تجربی - ۹۹

«فرع‌ها را از رجوع اصل بیدل، چاره نیست  
راه‌ها سر بسته بود آخر به خود باز آمدیم»  
۱) فرع را از اصل خویش آگاه باید زیستن  
شیشه را سامان مستی غافل از خارا نکرد  
۲) اصل است که فرع می‌نماید  
زان اصل کسی گذر ندارد  
۳) مادر فرزند جویان وی است  
اصل‌ها مر فرع‌ها را در پی است  
۴) هین خمش کن به اصل راجع شو  
دیدۀ راجعون نمی‌خسبد

۶ همه ابیات با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؛ به جز:

تجربی - ۹۹

«اولاً تجرید شو از هر چه هست  
وانگهی از خود بشو یک بار دست»  
۱) سر کویش هوس داری هوس راپشت پایی زن  
در آن اندیشه یک روشود و عالم راقفایی زن  
۲) بر سر کوی وصل تو مرغ صفت پریدمی  
آه اگر نسوختی آتش هجر بال من  
۳) شمع سان پیشت بخواهم سوخت سر تا پا که من  
در فنای خویش می‌بینم بقای خویشتن  
۴) گرتوسر خواهی زمن سر با تو بسیارم به چشم  
سر چه باشد هر چه دارم در نظر آرم به چشم

۷ کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

تجربی - ۹۹

«گلّه ما را گلّه از گرگ نیست  
دل به من گوید چون آب تو از سر بگذشت  
۱) دل به من گوید چون آب تو از سر بگذشت  
روی بر خاک نه از جور وی و زار بنال  
۲) مرا بگذشت آب و رفت از سر  
بر این حالمدار نیست درخور  
۳) سخن هر چه گفتم همه خیره بود  
که آب روان از بنه تیره بود  
۴) زندگی در مردن و در محنت است  
آب حیوان در درون ظلمت است

۸ مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

تجربی - ۹۹

«گل اگر چه هست بس صاحب جمال  
شد نخل ماتم از دم افسردۀ خزان  
۱) شد نخل ماتم از دم افسردۀ خزان  
تا راست کرد قامت خود را نهال گل  
۲) برگ گل لعل بود شاهد بزم بهار  
آب گلستان ببرد شاهد گلروی من  
۳) می‌گرفتم تنگ اگر در غنچگی بر خویشتن  
می‌توانستم چو گل مشت زری پیدا کنم  
۴) گل چو بر ناله مرغان چمن خنده زند  
چه کند بلبل شب‌خیز که سودا نکند

۹ مفهوم کنایی بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

تجربی - ۹۹

«عقل میدان سخن بر عاقلان کرده است تنگ  
ورنه مجنون با در و دیوار می‌گوید سخن»  
۱) نیست در روی زمین گوشه سزاوار سخن  
چون نبندد طوطیان رازنگ در منقار حرف؟  
۲) گوهر شهوار مزدلب به جاوا کردن است  
این نصیحت را به خاطر از صدف داریم ما  
۳) نمی‌توان ز سخن ساختن خموش مرا  
که چون صدف زدهان است رزق گوش مرا  
۴) دهان مور را پر خاک دارد بی‌زبانی‌ها  
مرا تیغ زبان چون مار بی‌زهار بایستی

ریاضی - ۹۹

۱۰ مفهوم کدام بیت در مقابل آن «غلط» آمده است؟

- ۱) تا صورتت نکو بود افعال زشت کردی پس فعل را نکو کن اکنون که زشت گشتی (دریافتن باقی‌مانده عمر)
- ۲) باده‌نوشی که در او روی و ریایی نبود بهتر از زهد فروشی که در او روی و ریاست (مذمت تزویر)
- ۳) گرچه فرهادم به تلخی جان بر آید باک نیست بس حکایت‌های شیرین باز می‌ماند ز من (توصیه به داستان‌پردازی)
- ۴) از جان طمع بریدن آسان بود ولیکن از دوستان جانی مشکل توان بریدن (تأثیر عشق)

ریاضی - ۹۹

۱۱ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، متفاوت است؟

- ۱) گر به دیدن شوی از دست درازی قانع می‌توان از گل ناچیده چه گل‌ها چیدن
- ۲) هر که گردید ز عبرت به تماشا قانع به کف پوچ شد از گوهر دریا قانع
- ۳) زود عاجز شود از دیدن یوسف چشمی که به دیدار نگردد چو زلیخا قانع
- ۴) منم به گوشه چشمی ز آشنا قانع به خاک پای قناعت ز توتیا قانع

ریاضی - ۹۹

۱۲ مفهوم کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

- ۱) شکفته لاله نعمان به سان خوب رخساران به مشک اندر زده دل‌ها به خون اندر زده سرها
- ۲) وقت است از شکوفه چمن سیم تن شود هر خار خشک یوسف گل پیرهن شود
- ۳) سنبل او می‌خرامد دست بر دوش بهار تا کند در وقت فرصت حلقه در گوش بهار
- ۴) شده است چون رخ لیلی و سینه مجنون ز جوش لاله و گل دامن بیابان‌ها

ریاضی - ۹۹

۱۳ همه ابیات با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؛ به جز:

- «سخن گفته دگر باز نیاید به دهن اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد»
- ۱) سخن چون برابر شود با خرد روان سراینده رامش برد
  - ۲) سخن گر چو گوهر برآرد فروغ چو ناباور افتد نماید دروغ
  - ۳) بدان کز زبان است مردم به رنج چو رنجش نخواهی سخن را بسنج
  - ۴) سخن پیش فرهنگیان سخته گوی به هر کس نوازنده و تازه‌روی

ریاضی - ۹۹

۱۴ مفهوم کدام بیت با بیت زیر، هم‌خوانی دارد؟

- «وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا هر که فانی شد ز خود مردانه‌ای است»
- ۱) بیاگر خواهیم دیدن که دور از روی خوب تو بقای خویش چندان نمی‌بینم نمی‌بینم هستی ناقص من موجب حرمان من است
  - ۲) بی‌فنا ره نتوان برد به سر منزل دوست لاجرم در بوتۀ هجران تو بگداختیم
  - ۳) ما چو قدر وصلت‌ای جان و جهان نشناختیم نظر چون خضر بر سر چشمه آب بقا بگشا
  - ۴) مکن از ظلمت پر وحشت فقر و فنا دهشت

۱۵ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

ریاضی - ۹۹

چون شرراز سنگ بیرون می‌جهد اسرار عشق  
صدف راسینه چاک آرد به ساحل گوهر عاشق  
از ابر پر دگی نشود آفتاب عشق  
دل شب‌ها بود گنجینه اسرار عاشق را

۱) تخم راز عشق را در خاک کردن مشکل است  
۲) که راز هر هست راز عشق را در دل ننگه دارد؟  
۳) از خاک اهل عشق نظر خیره می‌شود  
۴) به هر بی‌پرده‌ای اظهار نتوان کرد راز خود

۱۶ مفهوم کدام بیت با بیت زیر، یکسان است؟

ریاضی - ۹۹

بدین راه و روش می‌رو که با دلدار پیوندی  
از کردگار خواهم تأثیر این دعا را  
دعا کن کز لب روح الامین آمین شود پیدا  
مشو دل‌های شب زنهار از دست دعا غافل  
که مونس دم صبحم دعای دولت توست

«دعای صبح و آه شب کلید گنج مقصود است»  
۱) شاها به سوی خصمت تیر دعا فکندم  
۲) فروغی از دعای پادشه فارغ نباید شد  
۳) به هر قفلی کلید صبح خیزان راست می‌آید  
۴) به جان خواجه و حق قدیم و عهد درست

۱۷ مفهوم همه ابیات یکسان است؛ به جز:

ریاضی - ۹۹

دریاب که حاجت به بیان نیست عیان را  
رو بازگشادی و در نطق بیستی  
وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای  
با میان آمد و بی‌عقل و زیان گردیدم

۱) بر چهره وصفش چه محل زیور تقریر  
۲) در روی تو گفتم سخنی چند بگویم  
۳) هیچ نقاش نمی‌بیند که نقشی بر کند  
۴) صورت یوسف نادیده صفت می‌کردند

۱۸ مفهوم حدیث «حاسبوا قبل ان تحاسبوا» از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

ریاضی - ۹۹

گردن عامل بود باریک در پای حساب  
مثل سلمان عجب ارز آنچه در آید به حساب  
پیش چشم من ز عینک نصب، میزان حساب  
خود حساب آسوده است از پرسش روز حساب

۱) در زمان خط، مدار چشم او بر مردمی است  
۲) زان خلاق که در آینه به دیوان حساب  
۳) صبح بیری نیست گر صبح قیامت از چه کرد  
۴) سنگ کم در پله میزان خجالت می‌کشد

۱۹ مفهوم کدام بیت، متفاوت است؟

انسانی - ۹۹

ورنه خم گردیدنت بر هر دو عالم پشت پاست  
جز جوانی‌ها از این بی‌پیر نتوان یافتن  
که مار از امتداد روز گاران ازدها گردد  
بیشتر دست طمع کار از عصا گردد بلند

۱) قامت بیری ز حرصت شد کمینگاه امل  
۲) حرص و یک عالم فضولی خواه طاقت خواه عجز  
۳) دو بالامی شود طول امل چون قد دو تا گردد  
۴) پیش راه حرص بیری چوب نتواند گذاشت

۲۰ همه ابیات با بیت زیر، تناسب مفهومی دارند؛ به جز:

انسانی - ۹۹

که دل به درد تو خو کرد و ترک درمان گفت  
بی‌خلاف از وی بر آرد داغ بی‌صبری دمار  
درد میخانه قسمت می‌سرجوش من است  
ولی چه سود که سر رشته در رضای تو بست  
تدبیر این قضیه برون زین سه چار نیست

«من و مقام رضا بعد از این و شکر رقیب»  
۱) هر که روزی بی‌رضایش چهره زبش دید  
۲) در خرابات رضا نشو و نما یافته‌ام  
۳) مرا به بند تو دوران چرخ راضی کرد  
۴) صبر و تحمل است و رضا چاره با قضا

### ۲۱ ▶ کدام بیت، با بیتِ زیر «تقابل» مفهومی دارد؟

انسانی - ۹۹

«رزق هر چند بی‌گمان برسد  
 (۱) قانع از رزق پریشان با دل صد پاره شو  
 (۲) گرچه از آتش زبانی شمع این نه محفلم  
 (۳) دخل و خرج خویش را چون مه برابره که کرد  
 (۴) دست بیعت با توکل داده‌ام روز ازل

### ۲۲ ▶ کدام بیت، مفهومی نظیرِ بیتِ زیر را دارد؟

انسانی - ۹۹

«در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست  
 (۱) یار اگر جلوه کند دادن جان این همه نیست  
 (۲) جذبۀ عشق کشانید به کیشی ما را  
 (۳) عشق بازی چیست سرد پای جانان باختن  
 (۴) گر گریزد عاشق از زاهد عجب نبود که نیست

### ۲۳ ▶ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

انسانی - ۹۹

(۱) دل شکسته حافظ به خاک خواهد برد  
 (۲) چنین که در دل من داغ زلف سرکش توست  
 (۳) به عشق روی تو روزی که از جهان بروم  
 (۴) باشد غم هجر تو به خونابه بر آن نقش

### ۲۴ ▶ بیتِ زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

انسانی - ۹۹

«عشق و درویشی و انگشت‌نمایی و ملامت  
 (۱) زبان خامه ندارد سر بیان فراق  
 (۲) به پیش شمع اگر پروانه سوزد نیست دشوارش  
 (۳) دامنی دارم پر از خون چون نگفتم شکر وصل  
 (۴) شنیده‌ام سخنی خوش که پیر کنعان گفت

### ۲۵ ▶ مفهوم مقابل کدام بیت «غلط» است؟

انسانی - ۹۹

(۱) کرسی چه حاجت آن را که عرش پر گذشته است  
 (۲) منشور رستگاری است طومار خود حسابان  
 (۳) چون رنگ می ز مینا بیرون دوید باید  
 (۴) نوش دکان هستی آمیخته است با نیش

از زیر پای منصور کرسی کشید باید  
 (فناء فی الله)  
 در روزنامه خود هر روز دید باید  
 (حاسبوا قبل ان تحاسبوا)  
 نه پرده فلک را از هم درید باید  
 (کل اناء یترشح بما فیه)  
 چون خنده‌ای دهد رو لب را گزید باید  
 (الدهر یومان یوم لک و یوم علیک)

۲۶ بیتِ زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

انسانی - ۹۹

رمیدن از در دولت نه رسم و راه من است»  
در آن یک دم دو عالم را بگیری  
کس نمی‌داند چه می‌خواهد اجل از جان ما  
کیست که برگیردم روی از این آستان  
گر بکشد گو بکش پیش از اجل کس نمرد

«مگر به تیغ اجل خیمه برکنم ورنه  
۱) اگر پیش از اجل یک دم بمیری  
۲) باچنین عمری که ما بر حال خود در مانده‌ایم  
۳) تا نزنند بر سرم دست اجل آستین  
۴) زندگی از وصل اوست وز غم او چاره نیست

۲۷ بیتِ زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

انسانی - ۹۹

تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری»  
بر کمی زن تا چو ماه عید روز افزون شوی  
تو ز اندیشهٔ روزی چه پریشان شده‌ای؟  
کز دهشت من پنجهٔ هم زور شود خشک  
رزق خود را تو ز هر در چو گدا می‌طلبی

«ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند  
۱) سر به جیب فکر بر تا از فلک بیرون شوی  
۲) آسیای فلک از بهر تو سرگردان است  
۳) پیچیدن سر پنجهٔ من کار فلک نیست  
۴) آسمان است تو را ضامن روزی و ز حرص

۲۸ کدام بیت با بیتِ زیر، قرابت مفهومی دارد؟

هنر - ۹۹

فرزند خصال خویشان باش»  
آسوده از کشاکش خلقم ز زور خویش  
چیند چو سرو دامن همت ز خاک خویش  
میان بحر بلا در کنار مادر باش  
خاکش به سر که زنده به نام پدر بود

«چون شیر به خود سپه شکن باش  
۱) همچو کمان سخت ز طبع غیور خویش  
۲) سرسبز آن که سعی کند در هلاک خویش  
۳) ز گاهوارهٔ تسلیم کن سفینهٔ خویش  
۴) گوهر نمای جوهر ذاتی خویش باش

۲۹ مفهوم کدام بیت، با دیگر ابیات، متفاوت است؟

هنر - ۹۹

سیلاب، تهی‌دست ز کاشانهٔ من شد  
مگر از نقشش پراکنده ورق ساده کنی  
گردبادم، ریشهٔ من بال پرواز من است  
مُهری که زدم بر لب خود دانهٔ من شد

۱) در کلبهٔ من گرد علایق نبود فرش  
۲) خاطرت کی رقم فیض پذیرد هیئات  
۳) خار صحرای علایق نیست دامنگیر من  
۴) بی‌برگی من از سخن سرد طمع بود

۳۰ مفهوم ابیاتِ زیر مصداق کدام آیهٔ شریفه است؟

هنر - ۹۹

به گوش آدمم ناله‌ای دردناک  
که چشم و بناگوش و روی است و سر»

«زدم تیشه یک روز بر تلّ خاک  
که زنهار اگر مردی آهسته‌تر

- ۱) اِنِّی اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ  
۲) عَلَّمَ آدَمَ الْاَسْمَاءَ كُلَّهَا  
۳) اِنِّی جَاعِلٌ فِی الْاَرْضِ خَلِیْفَه  
۴) اِنِّی خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ طِیْنٍ

## ۳۱ کدام ابیات، مفهومی مشترک دارند؟

هنر - ۹۹

الف) مردم همان ز سایهٔ ما فیض می‌برند  
 ب) ما را به چشم شور، حسودان گداختند  
 ج) چون باده آب شد ز لگد استخوان ما  
 د) چندین هزار بار فشاندیم خویش را  
 هـ) از زهر سبز شد قلم استخوان ما

۱) ج، د، هـ    ۲) ب، ج، د    ۳) الف، ب، ج    ۴) الف، ب، هـ

## ۳۲ مفهوم کلی همهٔ ابیات یکسان است؛ به جز:

هنر - ۹۹

۱) زهمت‌ساخت عیسی بر سپهر چارمین منزل  
 ۲) من همه همت بر اسباب سفر دارم مرا  
 ۳) اهلی گرت ز نخلِ رطب دست کوتاه است  
 ۴) نیست از همت خود با دو جهانم کاری

## ۳۳ کدام بیت، دربردارندهٔ مفهوم بیت زیر است؟

هنر - ۹۹

«چه در کار و چه در کار آزمودن  
 ۱) مینداز در پای کار کسی  
 ۲) یاری که در او اهلیتی نیست مگیر  
 ۳) بیکاری و توکل دور است از مروّت  
 ۴) کار عالم نیک دیدم هیچ بر بنیاد نیست

## ۳۴ کدام بیت، «فاقد» مفهوم بیت زیر است؟

هنر - ۹۹

«مستمع چون تازه آید بی‌ملال  
 ۱) مستمع داند به جد آن خاک را  
 ۲) سخنوری نتوان بی‌سخن شنو کردن  
 ۳) مستمع چون تشنه و جوینده شد  
 ۴) عطار در دل و جان اسرار دارد از تو

## ۳۵ مفهوم کلی همهٔ ابیات یکسان است؛ به جز:

هنر - ۹۹

۱) حدیث عشق نگیرد به زاهدان هرگز  
 ۲) شوخی عشق نگردد به کهنسالی کم  
 ۳) مزهٔ هوش جز انگشت پشیمانی نیست  
 ۴) به عاقلان نتوان دوخت داغ سودا را

مانند سرو و بید اگر بی‌بر آمدیم  
 هر چند تشنه لب ز لب کوثر آمدیم  
 تا از حریم خم به لب ساغر آمدیم  
 تا همچو آب در نظر گوهر آمدیم  
 تا در مذاق اهل جهان شکر آمدیم

کلید فتح گردون همت مردانه می‌باشد  
 در حضر ساز مهتا بر نتابد بیش از این  
 همت بلند دار که روزی مقدر است  
 همتی دارم اگر هیچ ندارم باری

نباید جز به خود محتاج بودن»  
 که افتد که در پایش افتی بسی  
 کاری که در او منفعتی نیست مکن  
 بر دوش خلق مفکن زنهار بار خود را  
 بر دل خاصان ز عالم جز غم و بیداد نیست

صد زبان گردد به گفتن گنگ و لال»  
 چشم و گوش داند او خاشاک را  
 سخن به گوش بود بیش از زبان محتاج  
 واعظ ار مرده بود گوینده شد  
 چون مستمع نیابد پس چون کند روایت

ز بوی گل نشود جغد شادمان هرگز  
 دل چو افتاد جوان، پیر نگردد هرگز  
 مست خوب است که هشیار نگردد هرگز  
 تنور سرد نگیرد به خویش نان هرگز

۳۶

مفهوم مقابل کدام بیت «غلط» است؟

هنر - ۹۹

- (۱) راضی به قضا باش که در خاطر خرسند  
چندان که نظر کار کند ناز و نعیم است  
(پذیرش مشیت الهی)
- (۲) در دیده روشن گهران هر ورق گل  
از نور تجلی ید بیضای کلیم است  
(اسرار و رموز الهی)
- (۳) کسی که قاف قناعت وطن چو عنقا کرد  
کجا دگر به دو عالم سرش فرود آید  
(مناعت طبع)
- (۴) عشق هر کس رانهد بر چهره خال انتخاب  
همچون داغ لاله ریز دطشت آتش بر سرش  
(ویرانگری عشق)

۳۷

مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

زبان - ۹۹

- «خواهی که ز دست دیو مردم برهی  
مانند پری ز آدمیان پنهان باش»
- (۱) چه پوشی پرده برویی که آن پنهان نمی ماند  
و گر در پرده می داری کسی را جان نمی ماند
- (۲) روی پنهان کن که خار تهمت ابنای دهر  
می درد از هم تو را گر دامن مریم شوی
- (۳) پیش مردم آشکارا چون مراد یوانه ساخت  
روی خود را آن پری از دیده پنهان کرد و رفت
- (۴) سر چشمه حیوان به دهان تو تشبّه  
کرد از نظر مردم از آن روی نمان شد

۳۸

کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

زبان - ۹۹

- «گرم به هر سر مویی هزار جان بودی  
کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟
- (۱) ای تن اگر بی دلی سر ز کمنش میبچ  
وی دل اگر عاشقی روی ز مهرش متاب
- (۲) ای دل نگفتمت که ز زلفش عنان بتاب  
چین خطا بود از بهر مشک ناب
- (۳) طره مشکین نباشد بر رخ جانان غریب  
زان که نبود سنبل سیراب در بستان غریب
- (۴) رشته جان من سوخته بگسیخته باد  
گر ز عشق سر زلفت ندهم جان همه شب

۳۹

مفهوم کدام بیت با بیت زیر، یکسان نیست؟

زبان - ۹۹

- «با محتسبم عیب مگویند که او نیز  
مفهوم کدام بیت با بیت زیر، یکسان نیست؟
- (۱) ز سنگ محتسب شهر غم مخور ساقی  
پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است»
- (۲) مجلس می شیشه و پیمانۀ بسیار داشت  
سپرده ایم به پیر مغان سبوی تو را
- (۳) می خور که شیخ و حافظ و مفتی و محتسب  
هیچ کس چون محتسب مستانه نشکست و نریخت
- (۴) صوفی ز کنج صومعه با پای خم نشست  
چون نیک بنگری همه تزویر می کنند  
تا دید محتسب که سبو می کشد به دوش



## ۴۰ کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

زبان - ۹۹

«صورت زیبای ظاهر هیچ نیست ای برادر سیرت زیبا بیار»  
 (۱) یک جهان دیوانه ران توان به مویی بند کرد  
 (۲) بوی سر زلف تو به شیدایی من نیست  
 (۳) میان صورت و معنی بسی تفاوت‌هاست  
 (۴) شاهد آن نیست که مویی و میانی دارد

## ۴۱ مفهوم کنایی «گندم‌نمای جو فروش» از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

زبان - ۹۹

(۱) گرچه گرد آلود فقرم شرم باد از همتم  
 (۲) شرمم از خرقة آلوده خود می‌آید  
 (۳) خودنمایی کار ما رادر گره انداخته است  
 (۴) در خرقة چو آتش زدی ای عارف سالک

## ۴۲ مفهوم همه ابیات یکسان است؛ به جز:

زبان - ۹۹

(۱) کرد تصویر تو را صورتگر چین آرزو  
 (۲) صورتگری که حسن ادای تو دیده است  
 (۳) نقاش چین چو صورتش آورد در نظر  
 (۴) صورتگران که آن قد موزون کشیده‌اند

## ۴۳ کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

زبان - ۹۹

«زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست»  
 (۱) زاهد ایمن مشو از بازی غیرت زنه‌ار  
 (۲) گر مدد خواستم از پیر مغان عیب مکن  
 (۳) بر من آسان است اگر صد پاره سازم دل ز درد  
 (۴) زاهد پشیمان را ذوق باده خواهد کشت

## ۴۴ کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

زبان - ۹۹

«ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد»  
 (۱) جهان به چشم حسودان سیاه می‌سازد  
 (۲) کوش تا دل به تماشای جهان نگذاری  
 (۳) دیری است کاین زمانه بدخوی سفله طبع  
 (۴) مکن آزادگان را جستجو از این و آن پنهان

کو دل آزادهای کز تیغ او مجروح نیست»  
 چو لاله با جگر داغدار خندیدن  
 داغ افسوس بر آینه جان‌گذاری  
 با سفلگان چمید و ز آزادگان رمید  
 که باشد از سبک باری پی این کاروان پنهان

۴۵ مفهوم بیت زیر از کدام ابیات، دریافت می‌شود؟

«گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید  
بی‌جمال عالم آرای تو روزم چون شب است  
ب) زهر اندر کام عاشق شهید گردد در زمان  
ج) جمال کعبه مگر عذر رهروان خواهد  
د) مرا چون سوختی بگذار بر گردش گردم  
چون عشق حرم باشد سهل است بیابانها»  
با کمال عشق تو در عین نقصانم چو شمع  
زان شکرهایی که روید هر دم از نی‌های عشق  
که جان زنده‌دلان سوخت در بیابانش  
که می‌گردد حصار عافیت خاکستر عاشق

۱) الف، ب      ۲) ب، ج      ۳) الف، د      ۴) ج، د

۴۶ مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات، متفاوت است؟

۱) خلاص بخش خدایا همه اسیران را  
۲) دیگری را در کمند آور که ما خود بنده ایم  
۳) گفتم ز قیدش یابم رهایی  
۴) اگرچه سنبل زلفت به خون من تشنه است  
مگر کسی که اسیر کمند زیبایی است  
ریسمان در پای حاجت نیست، دست آموز را  
لیکن چو آهو سر در کمندم  
رهایی دل از آن عنبرین کمند مباد

۴۷ مفهوم کدام بیت، در مقابل آن «غلط» آمده است؟

۱) به مستوران مگو اسرار مستی  
۲) سکندر را نمی‌بخشند آبی  
۳) سیر خدا که عارف سالک به کس نگفت  
۴) ز شوق روی تو شاها بدین اسیر فراق  
حدیث جان مگو با نقش دیوار  
به زور و زر میسر نیست این کار  
در حیرتم که باده فروش از کجا شنید  
همان رسید کز آتش به برگ کاه رسید  
(برهیز از سخن گفتن)  
(اثر بخشی عنایت معشوق)  
(الهام شدن راز معرفت)  
(فنا‌ی عاشق)

۴۸ کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

«رزق هر چند بی‌گمان برسد  
چشم بستن ز تماشای دو عالم سهل است  
از توکل در حنا مگذار دست سعی را  
در این درگاه سعی هیچ کس ضایع نمی‌ماند  
به اقتضای قضا کار خویش را بگذار  
که سعی بیهده پاپوش می‌درد مثل است  
شرط عقل است جستن از درها»  
سعی کن سعی که دل را نگران نگذاری  
قفل روزی گر کلیدی دارد ابرام است و بس  
به قدر آن چه فرمان می‌بری فرمانروا گردی  
که سعی بیهده پاپوش می‌درد مثل است

۴۹

مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

خارج از کشور - ۹۹

«بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوی دل از تو  
 ۱) از نگاه گرم روی یار را افروختیم  
 ۲) طمع خام نشد ز آتش حرمان پخته  
 ۳) آتش‌نفسان قیمت میخانه شناسند  
 ۴) گر بر آرد عشق دود از خرمن ما گو بر آر

خارج از کشور - ۹۹

۵۰

بیت زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

«بیرون تو نیست هر چه در عالم هست  
 ۱) ما عبث در سینه دریا نفس را سوختیم  
 ۲) چرا صدف نکند چاک سینه را صائب  
 ۳) بی کسی هاست اگر هست کسی در عالم  
 ۴) جز خویش را کسی به نظر در نیاوردند

خارج از کشور - ۹۹

۵۱

مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

«چه در کار و چه در کار آزمودن  
 ۱) نیاز گر بدرد بیکر مرا از هم  
 ۲) بی‌زر نتوان رفت به زور از دریا  
 ۳) کرده‌ام غنچه صفت باغ خود از خانه خویش  
 ۴) بی‌نیازی سرکشی می‌آورد، زان لطف حق

خارج از کشور - ۹۹

۵۲

کدام بیت، با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

«هر آنکه گردش گیتی به کین او برخاست  
 ۱) در این جهان دل بی‌غم نمی‌شود پیدا  
 ۲) روز گارم تیره و بختم سیاه افتاده است  
 ۳) ز کمان قدر آن تیر که بگریزد  
 ۴) بی می روشن اگر تیره شد آینه عیش

خارج از کشور - ۹۹

۵۳

کدام بیت با بیت زیر، ارتباط مفهومی دارد؟

«مگو سوخت جان من از فرط عشق  
 ۱) هر گروهی بگزیدند به عالم دینی  
 ۲) بر بی‌خبری زن که چراغ حرم غیب  
 ۳) وقتی که شدم با خبر از سر دهانش  
 ۴) تا خبر دارم از او بی‌خبر از خویشتنم

خارج از کشور - ۹۹

۵۴ کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

خارج از کشور - ۹۹

- «چنان به جاذبه، شوقِ خلیفه می‌بردم  
 ۱) بساط سبزه لگد کوب شد به پای نشاط  
 ۲) جمال کعبه چنان می‌کشاندم به نشاط  
 ۳) در این زمانه چنان پست شد ترانهٔ عشق  
 ۴) کم‌نشاطی نیست آزادی‌از این وحشت‌سرا  
 که تر نمی‌شودم پای از شط بغداد»  
 ز بس که عارف و عامی به رقص برجستند  
 که خارهای مغیلان حریر می‌آید  
 که در بهار نخیزد ز بلبلان فریاد  
 زیر شمشیر شهادت رقص بسمل کرده‌ایم

۵۵ مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر، تفاوت دارد؟

خارج از کشور انسانی - ۹۹

- ۱) از خموشی می‌توان صائب به معنی راه برد  
 ۲) غم ندارد راه در دارالامان خامشی  
 ۳) همه وقت کم گفتن از روی کار  
 ۴) دهن به حرف مکن باز چون صدف صائب  
 مایهٔ غواص گوهر جو نفس دزدیدن است  
 غنچهٔ تصویر فارغ از غم پژمردن است  
 گزیده است خاصه در این روزگار  
 در این زمانه که گوهر شناس نایاب است

۵۶ مفهوم کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

خارج از کشور انسانی - ۹۹

- ۱) در بحر نیستی بود آسوده کشتی ما  
 ۲) عشرت فصل بهاران خنده‌واری بیش نیست  
 ۳) نقش هستی سرخ‌طولوح خیالی بیش نیست  
 ۴) ساز هستی یک قلم آمادهٔ برق فناست  
 سرگشته ساخت ما را گرداب زندگانی  
 وقت‌نخلی خوش که پیش از غنچه‌بستن باربست  
 هم به چشم بسته باید خواند این تحریر را  
 مشت‌خاشاکی که نتوان سوختن درپیشه نیست

۵۷ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

خارج از کشور انسانی - ۹۹

- ۱) کژدمان گر به خلق نیش زنند  
 ۲) مار بدزخم از زند بر جان مرد  
 ۳) از آن مار بر پای راعی زند  
 ۴) نبینی که چون گربه عاجز شود  
 اغلب از بیم جان خویش زنند  
 یار بد بر جان و بر ایمان زند  
 که ترسد بگوید سرش را به سنگ  
 برآرد به چنگال چشم پلنگ

۵۸ همهٔ ابیات با «ما عرفناک حق معرفتک» قرابت مفهومی دارند؛ به جز:

خارج از کشور انسانی - ۹۹

- ۱) تو را این وصف‌ها چون نیست خالی‌زن تن از گفتن  
 ۲) خیره گردد دیدهٔ دل در شعاع مهر ذات  
 ۳) اعرف دوران حدیث ما عرفناک چو گوگت  
 ۴) در مجالی که کشدمو کب اوصاف توصف  
 بیان دیگر مکن ای فیض جز اوصاف حالی را  
 چون نشان یابد کسی از نور بی‌نام و نشان  
 خود نیاید بحر اوصاف تو در ظرف بیان  
 وهم را وسعت آن کو که کند میدانی

### ۵۹ ▶ کدام بیت «فاقد» مفهوم بیت زیر است؟

خارج از کشور انسانی - ۹۹

حقا که سر مو نبری ره به خدای  
در درون غار وحدت کن قرار  
تا کسی خودرانی بیند به وحدت واصل است  
ز خود نگذشتن اینجا همت مردانه ای دارد  
از خود رمیدن تو به حق آرمیدن است

«تا هستی تو بُود سر مو بر جای  
(۱) چهارچوب طبع بشکن مردوار  
(۲) وهم هستی بست بر آئینه ام رنگ دویی  
(۳) مدان کار کمی بازحمت هستی به سر بردن  
(۴) پرواز سایه جز به سر بام مهر نیست

### ۶۰ ▶ مفهوم عبارات زیر در کدام بیت، آمده است؟

خارج از کشور انسانی - ۹۹

«خدا را چه دیدی برادر من؟ از قدیم گفته اند: کاجی به از هیچی! چه بسا همین پانزده تا مین برایمان کاری افتاد.»

که چو پر شد نتوان بستن جوی  
چون بیابند رایگان باشد  
به که آب روی ریزی بر کنار  
هم به قدر تشنگی باید چشید

(۱) ای سلیم آب ز سرچشمه ببند  
(۲) آب نایافته گران باشد  
(۳) خون خود را گر بریزی بر زمین  
(۴) آب دریا را اگر نتوان کشید

### ۶۱ ▶ عبارت زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

خارج از کشور انسانی - ۹۹

میکنم به روز جزا کار خود را  
هر که در مدّ نظر روز حسابی دارد  
که بی حساب تو را نوبت حساب رسید  
آن چه امروز توان کرد به فردا مگذار  
چون صبح هر که در دل بیم حساب دارد

«حساب خود اینجا کن آسوده دل شو  
(۱) دم نشمرده محال است بر آرد چون صبح  
(۲) گشود دفتر انصاف خط، مهیا شو  
(۳) خود حسابی خط پاکی است زد دیوان حساب  
(۴) از سینه بر نیارد نشمرده یک نفس را

### ۶۲ ▶ کدام بیت با بیت زیر، مفهومی یکسانی دارد؟

خارج از کشور انسانی - ۹۹

این بار می برند که زندانیات کنند  
آه کز چاه برون آمد و در دام افتاد  
ز بوی پیرهن یعقوب پیغمبر شود بینا  
شد آن چشمه از چاه بر اوج ماه  
ای دیده نگه کن که به دام که در افتاد

«یوسف به این رها شدن از چاه دل میند  
(۱) در خم زلف تو آویخت دل از چاه زنج  
(۲) عزیزان نیستند از پرده اسباب مستغنی  
(۳) گر آمد برون ماه یوسف ز چاه  
(۴) از راه نظر مرغ دلم گشت هواگیر

### ۶۳ ▶ بیت زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

خارج از کشور انسانی - ۹۹

آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست  
روم و کنم نظاره به کسی که دیده او را  
من نه در روی تو در صنع خدا می نگرم  
فگندی دیده و دانسته آخر در بلا خود را  
عالم همه آیات خدا هست و خدا نیست

«پنهان ز دیده و همه دیده ها از اوست  
(۱) شود اشتیاق غالب چو دل بهانه جو را  
(۲) گر کسی را حسد آید که تو را می نگرم  
(۳) نمی گفتم مکن در عشق ای دل مبتلا خود را  
(۴) چون نور که از شمع جدا هست و جدانیست

## پاسخ تشریحی

۱ ◀ گزینه ۴ مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها ← شور و غوغای بسیارِ عشق / مفهوم گزینه (۴) ← بخشش بی دریغ تجربی - ۹۹

۲ ◀ گزینه ۳ مفهوم مشترک سؤال و جواب ← نخواستن و رغبت نداشتن به مال دنیا تجربی - ۹۹

۳ ◀ گزینه ۲ مفهوم بیان شده برای گزینه (۲) ناصحیح است. بیت به «مستی و راستی» اشاره ندارد بلکه به نصیحت‌کننده می‌گوید، من به نصیحت تو گوش نمی‌کنم. البته به نوعی به تقابل مستی و هشیاری هم اشاره شده است. این بیت یادآور درس خسرو و این مصراع است: من گوش استماع ندارم لمن تقول. تجربی - ۹۹

۴ ◀ گزینه ۱ مفهوم مشترک سؤال و جواب ← کسی که مراقب اعمال خودش باشد و خوبی و نیکی و عدل ورزد، نیاز به داور ندارد و خودبه‌خود به رستگاری خواهد رسید. تجربی - ۹۹

۵ ◀ گزینه ۴ مفهوم مشترک سؤال و گزینه (۴) ← هر کسی و هر چیزی به اصل خویش برمی‌گردد. این مفهوم یادآور بیت معروف مولوی است: «هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش» و نیز «کل شیء یرجع الی اصله» و «اَنَا لِلَّهِ وَ اَنَا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ» تجربی - ۹۹

۶ ◀ گزینه ۲ مفهوم مشترک سؤال و سایر ابیات ← ترک تعلقات و ترک خودی / مفهوم گزینه (۲) ← اگر دچار هجران نمی‌شدم مانند مرغی به وصال تو می‌رسیدم. تجربی - ۹۹

۷ ◀ گزینه ۳ مفهوم سؤال ← از ماست که بر ماست؛ البته می‌توان این مفهوم را هم برداشت کرد که وقتی چوپان، به گوسفندان ظلم می‌کند، نشانهٔ اوج تباهی و مشکلات بنیادی است، به عبارتی: خانه از پای‌بست ویران است. / مفهوم گزینه (۳) ← آب روان از بنه تیره بود یعنی مشکل از اساس و بنیاد وجود داشت. تجربی - ۹۹

۸ ◀ گزینه ۱ مفهوم سؤال و جواب ← زودگذری و ناپایداری گل (حُسن او در هفته‌ای گیرد زوال - نهال گل تا راست قامت شد از خزان ناراست شد و از بین رفت) تجربی - ۹۹

۹ ◀ گزینه ۲ مفهوم مشترک سؤال و جواب ← باید به‌جا و سنجیده و عاقلانه حرف زد و از هر حرفی پرهیز کرد.

توضیح: البته این سؤال مقداری ابهام دارد و گزینه‌های (۱) و (۳) نیز از جهاتی قابل توجه هستند اما پاسخ سازمان سنجش، گزینه (۲) بوده است. تجربی - ۹۹

۱۰ ◀ گزینه ۳ مفهوم بیت گزینه (۳) آمادگی عاشق برای جان دادن و نیز جاودانگی و ماندگاری عشق است. ریاضی - ۹۹

۱۱ ◀ گزینه ۲ مفهوم مشترک سایر ابیات ← بسنده کردن به دیدار و نگاه / مفهوم گزینه (۲) ← دعوت به عبرت‌پذیری و فقط تماشا نکردن و عبرت واقعی و عملی گرفتن ریاضی - ۹۹

۱۲ ◀ گزینه ۳ مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها ← زیبایی طبیعت و آمدن بهار و شکفتن گل‌ها و شکوفه‌ها / مفهوم گزینه (۳) ← وصف زیبایی بسیار معشوق ریاضی - ۹۹

حرص همیشه‌گی است و در هر حالتی وجود دارد و جوان است. [انسانی - ۹۹](#)

۲۰ **گزینه ۱** مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر ابیات ← به مقام رضا رسیدن و تسلیم در مقابل قضا و قدر و راضی بودن از هر چه از جانب معشوق برسد. / مفهوم گزینه (۱) ← هر که بدون رضایت معشوق کاری کند (چهره معشوق را ببیند) مکافات و مجازات خواهد دید. [انسانی - ۹۹](#)

۲۱ **گزینه ۴** مفهوم سؤال ← دعوت به تلاش برای به دست آوردن روزی / مفهوم گزینه (۴) ← برای به دست آوردن روزی نیازی به تلاش نیست!

**توضیح:** دقت کنید صورت سؤال مفهوم «تقابل» و برعکس را خواسته است. [انسانی - ۹۹](#)

۲۲ **گزینه ۳** مفهوم مشترک صورت سؤال و جواب ← عاشقی همراه با جانبازی و جان دادن و فدا کردن جان است. [انسانی - ۹۹](#)

۲۳ **گزینه ۱** مفهوم مشترک سایر ابیات ← داغ عشق تو چنان بر دلم نشسته است که پس از مرگ نیز همراه من است و بر سر مزار و قبر و خاکم آثار این عشق دیده خواهد شد. / مفهوم گزینه (۱) ← حافظ، عشق را با خود به گور می‌برد و به معشوق نخواهد رسید! [انسانی - ۹۹](#)

۲۴ **گزینه ۲** مفهوم بیت سؤال ← هر سختی را تحمل می‌کنم بجز فراق معشوق (در کنار معشوق هر سختی را تحمل می‌کنم). / مفهوم گزینه (۲) ← شمع (عاشق) اگر کنار پروانه (معشوق) حتی بسوزد برایش سخت نیست.

**توضیح:** البته گزینه (۴) هم بی‌ربط نیست و به سختی فراق اشاره دارد اما به تحمل سختی کنار معشوق اشاره نکرده است. [انسانی - ۹۹](#)

۱۳ **گزینه ۲** مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر ابیات ← سنجیده‌گویی / مفهوم گزینه (۲) ← سخن باید باورپذیر باشد و گرنه دروغ به نظر می‌آید. [ریاضی - ۹۹](#)

۱۴ **گزینه ۲** مفهوم مشترک سؤال و جواب ← راه رسیدن به معشوق، فنا شدن است و ترک خودی. [ریاضی - ۹۹](#)

۱۵ **گزینه ۴** مفهوم مشترک سایر ابیات ← راز عشق را نمی‌توان پنهان کرد و عشق آشکار می‌شود. / مفهوم گزینه (۴) ← هر کسی محرم اسرار عشق نیست و راز عشق را نباید گفت. [ریاضی - ۹۹](#)

۱۶ **گزینه ۳** مفهوم مشترک سؤال و گزینه (۳) ← راه حل مشکلات دعای صبح و آه شب و راز و نیاز با معبود است. [ریاضی - ۹۹](#)

۱۷ **گزینه ۱** مفهوم مشترک سایر ابیات ← معشوق را نمی‌شود وصف کرد و به هنگام دیدار و اطلاع از او، بی‌خودی و بیهوشی و بی‌زبانی ایجاد می‌شود. / مفهوم گزینه (۱) ← معشوق به قدری آشکار و نمایان است که نیاز به وصفش نیست. [ریاضی - ۹۹](#)

۱۸ **گزینه ۴** معنی حدیث ← به حساب خود برسید پیش از آنکه به حساب شما رسیدگی شود. / مفهوم حدیث ← در همین دنیا حواستان به اعمال بد و نیکنان باشد تا در قیامت دچار ضرر نشوید. / مفهوم گزینه (۴) ← باید جووری رفتار کرد که از حساب و کتاب قیامت در امان ماند. [ریاضی - ۹۹](#)

۱۹ **گزینه ۲** مفهوم مشترک سایر ابیات ← در هنگام پیری، حرص و طمع و خواست و آرزو بیشتر می‌شود. / مفهوم گزینه (۲) ←

۳۲ ← گزینه ۲ مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها ← بلند همّتی (همت در این ابیات به معنی بلند نظری و اراده عالی است.) / مفهوم گزینه (۲) ← قصد سفر دارم (همّت در این بیت معنی قصد دارد). هنر - ۹۹

۳۳ ← گزینه ۳ مفهوم مشترک سؤال و جواب ← تکیه بر خود داشتن و کار خود را خود، انجام دادن و به دیگری نسپردن و بر دوش کسی نینداختن و به طور کلی، وابسته نبودن به دیگران. هنر - ۹۹

۳۴ ← گزینه ۱ مفهوم مشترک سؤال و سایر گزینه‌ها ← اهمیت مستمع و شنونده خوب و مناسب برای گوینده / مفهوم گزینه (۱) ← خاک را شنونده می‌داند و برای خاشاک چشم و گوش قائل است. هنر - ۹۹

۳۵ ← گزینه ۲ مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها ← تقابل عقل و عشق و برتری دادن به عشق و بی‌هوشی و بی‌عقل و اینکه عاقلان سخن عشق را نمی‌فهمند و درکی از عشق ندارند. / مفهوم گزینه (۲) ← عشق جاودانی است و با پیر شدن، عشق کم نمی‌شود و از بین نمی‌رود. هنر - ۹۹

۳۶ ← گزینه ۲ مفهوم گزینه (۲) ← برای انسان‌های آگاه و بصیر و صاحب‌نظر، تمام پدیده‌های خلقت، نشانه خدا هستند (وحدت وجود). هنر - ۹۹

۳۷ ← گزینه ۲ مفهوم مشترک سؤال و جواب ← دوری از مردم و از مردم گریختن یادآور این ابیات ملک‌الشعرای بهار از درس دماوندیه است:

تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر  
چهر دل‌بند

تا واره‌ی از دم ستوران / وین مردم نحس  
دیو مانند

با شیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده  
پیوند هنر - ۹۹

۲۵ ← گزینه ۳ مفهوم گزینه (۳): بی‌توجهی به جهان و ترک تعلقات و مادیات جهان / مفهوم عبارت کلّ اناء یترشّح بما فيه ← هر کسی متناسب با ذاتش عمل می‌کند. انسانی - ۹۹

۲۶ ← گزینه ۳ مفهوم مشترک سؤال و جواب ← تا زنده‌ام، عاشق تو هستم و دست از عاشقی نمی‌کشم (وفاداری عاشق). انسانی - ۹۹

۲۷ ← گزینه ۲ مفهوم مشترک سؤال و جواب ← همه پدیده‌ها در خدمت تو هستند تا به تو روزی برسانند. انسانی - ۹۹

۲۸ ← گزینه ۴ مفهوم مشترک سؤال و جواب ← تکیه بر توانایی‌های خود داشتن و عدم وابستگی به نسب و پدر و اجداد. انسانی - ۹۹

۲۹ ← گزینه ۴ مفهوم مشترک سایر ابیات ← ترک تعلقات و دل‌نستن به مادیات / مفهوم گزینه (۴) ← این بیت صائب تبریزی اشاره به این دارد که سکوت من باعث گرفتاری و بدبختی من شد. هنر - ۹۹

۳۰ ← گزینه ۴ در دو بیت اشاره به این شده که انسان از خاک و پس از مرگ هم به خاک تبدیل می‌شود. این مفهوم که جنس انسان از خاک است، در این آیه آمده: اَنتی خالقُ بشرًا من طین (من بشری از گل و خاک می‌آفرینم) هنر - ۹۹

۳۱ ← گزینه ۱ مفهوم مشترک ابیات (ج)، (د) و (هـ) ← بسیار سختی کشیدیم و سختی دیدیم تا به مقام والا و موفقیت رسیدیم و ارزشمند شدیم. / مفهوم بیت (الف) ← اگر ثمره و میوه‌ای نداریم لااقل مثل بید سایه بر سر مردم می‌اندازیم و خیرمان به مردمان می‌رسد. / مفهوم بیت (ب) ← هر چند بهره‌ای از مفاهیم عالی نداشتیم اما بسیار مورد حسادت افراد بودیم. هنر - ۹۹



یاد آور این بیت مولاناست: «محرم این هوش  
جز بیهوش نیست / مرزبان را مشتری جز  
گوش نیست» [زبان - ۹۹](#)

۴۴ [گزینه ۲](#) مفهوم سؤال و جواب ←  
روزگار سر سازگاری با آزادگان ندارد و  
دون پرور است.

یاد آور این مصراع حافظ است: «آب و هوای  
فارس عجب سفله پرور است» [زبان - ۹۹](#)

۴۵ [گزینه ۲](#) مفهوم بیت سؤال و ابیات  
(ب) و (ج) ← سختی های راه عشق برای  
عاشق دلپذیر و قابل تحمل است. / مفهوم  
بیت (الف) ← در فراق تو ناراحت و ناقصم. /  
مفهوم بیت (د) ← حتی اگر مرا هم بکشی  
اجازه بده کنارت باشم [زبان - ۹۹](#)

۴۶ [گزینه ۳](#) مفهوم مشترک سایر ابیات  
← طلب اسیری و گرفتار ماندن در عشق /  
مفهوم گزینه (۳) ← تمایل به آزادی و  
رهایی از عشق دارم اما مانند آهوی گرفتار  
توان رهایی ندارم. [خارج از کشور - ۹۹](#)

۴۷ [گزینه ۱](#) مفهوم گزینه (۱) ← سخن  
عشق را هر کسی نمی فهمد و به هر کسی  
نباید راز عشق و مستی را گفت. یاد آور این  
ابیات مولاناست:

«سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا  
بگویم شرح درد اشتیاق

محرم این هوش جز بی هوش نیست / مرزبان  
را مشتری جز گوش نیست» [خارج از کشور - ۹۹](#)

۴۸ [گزینه ۲](#) مفهوم مشترک بیت سؤال  
و گزینه (۲) ← دعوت به تلاش و حرکت  
برای به دست آوردن روزی و نه فقط توکل و  
کاری نکردن. [خارج از کشور - ۹۹](#)

۳۸ [گزینه ۴](#) مفهوم مشترک بیت سؤال  
و گزینه (۴) ← آمادگی عاشق برای جان  
دادن و فدا کردن جان در راه معشوق [زبان - ۹۹](#)

۳۹ [گزینه ۱](#) مفهوم مشترک سؤال و  
گزینه های (۲)، (۳) و (۴) ← ریاکاری و  
تزییر و دورویی و سالوس مدعیانی مثل  
محتسب، شیخ و ... / مفهوم گزینه (۱) ←  
از رفتار محتسب ناراحت نباش او در مقابل  
پیر مغان نمی تواند آسیبی به تو برساند.

بیت سؤال یاد آور این بیت پروین اعتصامی  
است: «گفت نزدیک است والی را سرای آنجا  
شویم / گفت والی از کجا در خانه خمار نیست»  
[زبان - ۹۹](#)

۴۰ [گزینه ۴](#) مفهوم مشترک سؤال  
و جواب ← بی ارزشی ظاهر و زیبایی های  
ظاهری و اهمّیت داشتن باطن و سیرت نیکو؛  
مصراع اول / گزینه (۴): مویی و میانی داشتن  
یعنی ظاهری زیبا داشتن [زبان - ۹۹](#)

۴۱ [گزینه ۲](#) مفهوم مثل صورت سؤال ←  
ریاکاری

این مفهوم در گزینه (۲) هم تکرار شده که  
خرقه آلوده را با وصله و ظاهر سازی خوب و  
موجه و پاک جلوه داده است. [زبان - ۹۹](#)

۴۲ [گزینه ۴](#) مفهوم مشترک سایر ابیات ←  
هیچ صورتگر و نقاشی توان کشیدن روی تو را  
ندارد و تو وصف ناپذیری. / مفهوم گزینه (۴):  
نقاشانی که تو را کشیده اند مرا متعجب  
کرده اند که چگونه این کار را انجام داده اند؟  
[زبان - ۹۹](#)

۴۳ [گزینه ۳](#) مفهوم مشترک سؤال و  
جواب ← کسی که از عشق بی خبر است  
و درد عشق را نچشیده و ظاهر بین و  
عقل گراست، چیزی با او از عشق نمی توان  
گفت و از احوال عاشق چیزی نمی فهمد.

توضیح بیشتر: این ابیات ما را به یاد درس خسرو و این بیت در میان آن می‌اندازد: «کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام» که مفهوم تسلیم در مقابل سرنوشت و قدرتِ قضا و قدر را دارد.

**۵۳** ← **گزینه ۴** مفهوم مشترک سؤال و جواب ← سکوت و خاموشی عاشق، این ابیات یادآور ابیاتی از سعدی است که می‌گوید:

«ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد  
این مدعیان در طلبش بی‌خبران‌اند / کان را که خبر شد، خبری باز نیامد»

و نیز این بیت: «هر که را اسرار حق آموختند / مهر کردند و دهانش سوختند» [خارج از کشور - ۹۹](#)

**۵۴** ← **گزینه ۲** مفهوم مشترک ← اگر شوق وصال باشد، سختی‌ها (رود بغداد یا خارهای مگیلان) برایم سخت محسوب نمی‌شود.

این مفهوم را در این ابیات هم می‌توان دید: «هزار بادیه سهل است با وجود تو رفتن /

اگر خلاف کنم سعدیا به سوی تو باشم  
به حلاوت بخورم زهر، که شاهد ساقی است  
/ به ارادت ببرم درد که درمان هم از اوست  
گر در طلبت ما را رنجی برسد شاید / چون  
عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها»

[خارج از کشور - ۹۹](#)

**۵۵** ← **گزینه ۳** مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها ← توصیه به سکوت و خاموشی / مفهوم گزینه (۳) ← کم گفتن همیشه خوب است

مخصوصاً در این دوران! [خارج از کشور انسانی - ۹۹](#)

**۴۹** ← **گزینه ۴** مفهوم مشترک سؤال و جواب ← سوختن و سختی کشیدن در عشق

است که مقام والا ایجاد می‌کند. [خارج از کشور - ۹۹](#)

**۵۰** ← **گزینه ۱** مفهوم مشترک دو بیت این است که به دنبال هر چه هستی آن چیز در درون تو وجود دارد و جای دیگر به دنبال او مباش؛ به قول معروف: «آب در کوزه و ما تشنه‌لبان می‌گردیم / یار در خانه و ما گرد جهان می‌گردیم»

بیت سؤال که از نجم رازی است، یادآور ابیات و مفاهیمی از درس سی مرغ و سیمرغ از منطق الطیر عطار است که نهایتاً مرغان فهمیدند سیمرغ حقیقی خودشان هستند و در وجود خود باید آن را بیابند:

«چون نگه کردند آن سی مرغ زود / بی‌شک  
این سی مرغ آن سیمرغ بود

خویش را دیدند سیمرغ تمام / بود خود  
سیمرغ، سی مرغ تمام» [خارج از کشور - ۹۹](#)

**۵۱** ← **گزینه ۳** «محتاج کسی نبودن و تکیه بر خود و دارایی‌ها و توانایی‌های خویشتن

داشتن» مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳) است که می‌گوید به گلشن محتاج نیستم و خانه خودم را باغ و گلشن کرده‌ام. [خارج از کشور - ۹۹](#)

**۵۲** ← **گزینه ۳** مفهوم بیت سؤال ← اگر روزگار و قضا و قدر، ضد کسی باشد اتفاقات

بدی برای او می‌افتد و کاری نمی‌تواند بکند. / مفهوم بیت گزینه (۳) ← حتی اگر روبین‌تن

هم باشی و اگر قضا و قدر قصد کشتن تو را داشته باشد، کاری از دست بر نمی‌آید.

/ مفهوم مشترک ← قدرتِ قضا و قدر و ناتوانی انسان از ایستادن و مقابله با آن!

**۵۶** → **گزینه ۱** مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها ← بی‌اعتبار و زودگذری و فانی بودن دنیا و هستی و زندگی / مفهوم گزینه (۱): ما در عدم آسوده بودیم و زندگی بر وجود ما را سرگشته و مشوّش و درگیر ساخت.

[خارج از کشور انسانی - ۹۹](#)

**۵۷** → **گزینه ۲** مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها ← ناچاری از دفاع از خود و حمله کردن؛ شرایط جوری است که موجب عکس‌العمل می‌شود. (عقرب به خاطر ترس از جان خود نیش می‌زند - مار از ترس سنگ خوردن می‌گزد - گربه به خاطر عاجزی و دفاع از خود چنگ می‌اندازد) / مفهوم گزینه (۲) ← مار ممکن است به جسم انسان آسیب برساند اما دوست بد بر جان و ایمان فرد آسیب می‌رساند (دوست بد از مار بدزخم هم بدتر است)

[خارج از کشور انسانی - ۹۹](#)

**۵۸** → **گزینه ۱** مفهوم سؤال ← تو را آن‌گونه که شایسته بود، شناختیم / مفهوم گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) ← نمی‌توان او را وصف کرد و اگر کسی او را ببیند مبهوت می‌شود و وهم و درک به شناخت او نمی‌رسد. / مفهوم گزینه (۱) که از فیض کاشانی است ← وقتی که این وصف‌ها (وصف‌های معشوق وصال و ... ) را کردی، به دست نیابردی پس از آن‌ها حرف نزن و به‌جز وصف حال و اکنون و آن‌چه داری، مکن!

[خارج از کشور انسانی - ۹۹](#)

**۵۹** → **گزینه ۳** مفهوم سؤال ← شرط رسیدن به خدا ترک وجود و خودی و فنا شدن است. گزینه (۱) (چارچوب طبع بشکن)، گزینه (۲) (تا کسی خود را نمی‌بیند) و گزینه (۴) (از خود رمیدن)، همگی دلالت بر ترک خودی می‌کند برای رسیدن به او. / مفهوم گزینه (۳): تحمل هستی و وجود کار کمی نیست و همت مردانه‌ای می‌خواهد.

[خارج از کشور انسانی - ۹۹](#)

**۶۰** → **گزینه ۴** مفهوم مشترک سؤال و جواب ← اگر نمی‌توان به همه چیز و کلّ چیزی و تمام خواسته‌ها رسید، لاقلاً از مقدار اندک و کم باید بهره‌مند شد. (کاجی به از هیچی - هم به قدر تشنگی باید چشید)

[خارج از کشور انسانی - ۹۹](#)

**۶۱** → **گزینه ۳** سؤال و جواب معادل این حدیث است ← حسابو قبل ان تحاسبو توضیح: قبل از قیامت باید به حساب خود برسیم و «خودحسابی» داشته باشیم.

[خارج از کشور انسانی - ۹۹](#)

**۶۲** → **گزینه ۱** مفهوم مشترک سؤال و جواب ← از چاله به چاه افتادن؛ به عبارتی از مشکلی در آمدن (مثلاً از چاه بیرون آمدن) و گرفتار مشکلی دیگر شدن (مثلاً زندانی شدن یا به دام افتادن).

[خارج از کشور انسانی - ۹۹](#)

**۶۳** → **گزینه ۴** مفهوم مشترک ← همه پدیده‌ها از اوست و نشانه اوست ولی در عین حال با چشم ظاهر هم نمی‌توان او را دید.

[خارج از کشور انسانی - ۹۹](#)